

31998R0448

1998.2.27.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 58/1

A TANÁCS 448/98/EK RENDELETE**(1998. február 16.)****a nemzeti és regionális számlák európai rendszerében (ESA) a pénzközvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díjának (FISIM) felosztása tekintetében a 2223/96/EK tanácsi rendelet kiegészítéséről és módosításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 213. cikkére,

tekintettel a Bizottság által benyújtott rendelettervezetre ⁽¹⁾,tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,tekintettel az Európai Monetáris Intézet véleményére ⁽³⁾,

mivel a Közösségen belül a nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről szóló, 1996. június 25-i 2223/96/EK tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ tartalmazza azon közös szabványok, fogalom meghatározások, osztályozások és számviteli szabályok referenciakeretét, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a tagállamok elszámolásait az Európai Közösség statisztikai követelményei szerint állítsák össze, annak érdekében, hogy a tagállamok között összehasonlítható eredményekhez lehessen jutni;

mivel a 2223/96/EK rendelet 2. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a pénzközvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díjának (FISIM) felosztásáról szóló döntést legkésőbb 1997. december 31-ig meg kell hozni;

mivel a FISIM felosztási problémája megoldásának az ESA módszertan továbbfejlesztéséhez kell vezetnie és a bruttó hazai termék (GDP)-értékek Európai Unión belüli pontosabb összemérhetőségét kell eredményeznie;

mivel e rendeletnek az a célja, hogy bevezesse a FISIM felosztásának elvét és végrehajtásának részletes szabályait;

mivel a FISIM felosztásának hatékonyságát és végrehajtásának részletes szabályait számításokkal kell értékelni, amelyeket a

tagállamok a rendelet III. mellékletében leírt próbamódszer szerint végeznek el a próbaidőszak alatt; ezen időszak megfelelő hosszúságú annak vizsgálatára, hogy ez a felosztás az érintett gazdasági tevékenység helyes mérésére megbízhatóbb eredményeket ad-e, mint a jelenlegi megoldás, a fel nem osztás;

mivel helyénvaló, hogy a Bizottság a próbaidőszak alatt végzett számítások alapján készítsen értékelő jelentéseket az adatok minőségéről és különösen azok hozzáférhetőségéről, valamint végezze el az időbeli stabilitás és a különböző próbamódszerek eredményeinek érzékenysége tekintetében a mennyiségi és minőségi elemzést;

mivel az eredmények megbízhatóságának pozitív értékelése esetén helyénvaló, hogy a Bizottság hozzon határozatot a FISIM felosztásának legmegfelelőbb módszeréről;

mivel abban az esetben, ha a próbamódszerek nem hoznak a jelenlegi fel nem osztásnál megbízhatóbb eredményt az érintett gazdasági tevékenység helyes mérésére, helyénvaló, hogy a Bizottság nyújtson be megfelelő javaslatot a Tanácsnak a 2223/96/EK rendelet módosítására;

mivel helyénvaló, hogy a Bizottság javaslatára a Tanács egyhangúlag fogadjon el határozatot a FISIM felosztásáról a Közösség költségvetése és saját erőforrásai céljaira használt GNP kialakításához;

mivel nem helyénvaló a FISIM felosztása egyéb közösségi politikák céljaira, amíg a Bizottság nem döntött a FISIM felosztásának módszeréről arra az esetre, ha az eredményeket megbízhatóbbnak ítélik;

mivel a szubszidiaritás elvével összhangban e rendelet célkitűzéseit közösségi szinten jobban meg lehet valósítani, mint a tagállamok szintjén, tekintettel arra, hogy csak a Bizottság tudja elvégezni közösségi szinten a FISIM kiszámítására és felosztá-

⁽¹⁾ HL C 124., 1997.4.21., 28. o.

⁽²⁾ HL C 339., 1997.11.10.

⁽³⁾ Az 1997. október 16-án kinyilvánított vélemény (a Hivatalos Lapban még nem jelent meg).

⁽⁴⁾ HL L 310., 1996.11.30., 1. o.

sára vonatkozó statisztikai módszerek szükséges harmonizálását; mivel azonban a tagállamoknak kell megszervezniük a megfelelő számítást és felosztást, valamint a módszerek figyelemmel kíséréséhez szükséges infrastruktúrát; mivel ezért szükséges annak előírása, hogy a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok nemzeti szinten valamennyi adathoz hozzáférhessenek;

mivel a 89/382/EKG-Euratom irányelv⁽¹⁾ által létrehozott, az Európai Közösségek statisztikai programbizottságával és a 91/115/EKG irányelv⁽²⁾ által létrehozott monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottsággal az említett határozatok 3. cikke értelmében konzultációra került sor,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Cél

1. E rendelet célja, hogy megbízható módszerek felhasználásával bevezesse a pénzközvetítói szolgáltatások 2223/96/EK rendelet A. mellékletének I. mellékletében leírt közvetett módon mért díjának felosztási alapelveit.

2. E célból a 2223/96/EK rendelet A. mellékletének I. és II. melléklete e rendelet I. és II. mellékletével összhangban módosul.

2. cikk

Módszerek

1. A tagállamok a 4. cikkben leírt próbaidőszak alatt az e rendelet III. mellékletében leírt módszerekkel összhangban számításokat végeznek.

2. A számítások eredményeinek értékelése alapján az 5. cikkkel összhangban határozat hozatalára kerül sor a FISIM felosztására alkalmazandó módszerről.

3. cikk

Eszközök

1. A tagállamok biztosítják, hogy haladéktalanul megtörténjen a számítások elvégzéséhez szükséges adatoknak vagy a megfelelő becsléseknek a 2. cikk (1) bekezdésében említett számítások elvégzéséért felelős nemzeti hatóság rendelkezésére bocsátása.

2. A nemzeti hatóság felel azon kiegészítő adatok összegyűjtéséért, amelyeket a számításokhoz szükségesnek tart.

⁽¹⁾ HL L 181., 1989.6.28., 47. o.

⁽²⁾ HL L 59., 1991.3.6., 19. o. A 96/174/EK határozattal módosított határozat (HL L 51., 1996.3.1., 48. o.).

4. cikk

A próbaidőszak alatt végzett számítások eredményeinek benyújtása

A tagállamok a 2. cikk (1) bekezdésében említett számítások eredményeit a következő ütemezéssel összhangban nyújtják be a Bizottsághoz:

Az 1995., 1996., 1997. és 1998. naptári évekre vonatkozó eredményeket legkésőbb 1999. november 1-jéig kell benyújtani.

Az 1999. naptári év eredményeit, valamint az 1995., 1996., 1997. és 1998. naptári évek felülvizsgált eredményeit legkésőbb 2000. november 1-jéig kell benyújtani.

A 2000. naptári év eredményeit, valamint az 1995., 1996., 1997., 1998. és 1999. naptári évek felülvizsgált eredményeit legkésőbb 2001. november 1-jéig kell benyújtani.

A 2001. naptári év első becsléseit, valamint az 1995., 1996., 1997., 1998., 1999. és 2000. naptári évek felülvizsgált eredményeit legkésőbb 2002. április 30-ig kell benyújtani.

5. cikk

Az eredmények értékelése

1. A 4. cikkben említett eredmények alapján a Bizottság a statisztikai programbizottsággal folytatott konzultációt követően 2000. december 31. előtt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak középtávú jelentést, 2002. július 1-jéig pedig zárójelentést nyújt be, amelyek a III. mellékletben leírt módon tartalmazzák a FISIM felosztására és kiszámítására vonatkozó próbamódszerek minőségi és mennyiségi elemzését.

2. A Bizottság a 7. cikk eljárásával összhangban fogadja el az e rendelet alkalmazásához szükséges intézkedéseket, beleértve a III. mellékletben leírt próbamódszerek tisztázására és fejlesztésére vonatkozó eszközöket.

3. A monetáris, pénzügyi és fizetésimérleg-statisztikákkal foglalkozó bizottsággal folytatott konzultációt követően és a 7. cikk eljárásával összhangban a Bizottság legkésőbb 2002. december 31-ig elfogadja a FISIM felosztására használatos módszert abban az esetben, ha a végső értékelésben a kísérleti időszak során nyert adatok megbízhatóságára vonatkozó megállapítások pozitívak.

4. Amennyiben a Bizottság az 1. bekezdésben említett végső értékelésben úgy találja, hogy a jelenlegi fel nem osztásnál FISIM a felosztására vonatkozó egyik próbamódszer sem megbízhatóbb az érintett gazdasági tevékenység helyes mérésére, a Bizottság szükség esetén megfelelő javaslatot nyújt be a Tanácsnak a 2223/96/EK rendelet módosítására.

6. cikk

Továbbítás a Bizottsághoz

A tagállamok 2003. január 1-jétől továbbítják a Bizottsághoz az e rendelet szerint végzett számítások eredményeit, a 2223/96/EK rendelet 34. cikkében említett táblázatok részeként.

7. cikk

Eljárás

1. A Bizottságot a statisztikai programbizottság (a továbbiakban „a bizottság”) segíti.

2. A Bizottság képviselője tervezetet nyújt be a bizottságnak a meghozandó intézkedésekről. A bizottság az elnök által az ügy sürgősségére tekintettel meghatározott határidőn belül véleményt nyilvánít a tervezetről.

A véleményt az Európai Közösséget létrehozó szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében megállapított többséggel kell meghozni olyan határozatok esetén, amelyeket a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján kell elfogadnia. A bizottságon belül a tagállamok képviselőinek szavazatait az említett cikkben meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavazhat.

3. (a) A Bizottság elfogadja a tervezett intézkedéseket, amennyiben azok a bizottság véleményével összhangban vannak.

(b) Amennyiben a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság késedelem nélkül javaslatot tesz a Tanácsnak a meghozandó intézkedésekről. A Tanács minősített többséggel jár el.

Ha a Tanács három hónapon belül nem hoz határozatot, a javasolt intézkedéseket a Bizottság fogadja el.

8. cikk

Eltérések

E rendeletről eltéréssel:

1. A Tanács a Bizottság javaslatára egyhangúlag fogadja el a FISIM felosztásáról szóló határozatot a Közösség költségvetése és saját forrásai céljaira használt GNP kialakításához.
2. Más közösségi politikák céljaira a FISIM nem kerülhet felosztásra mindaddig, amíg a Bizottság el nem fogadja a FISIM felosztására az 5. cikk (3) bekezdésével összhangban használatos módszert.

9. cikk

Záró rendelkezések

Ez a rendelet az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetésének napján lép hatályba.

Ez a rendelet egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 1998. február 16-án.

a Tanács részéről

az elnök

G. BROWN

I. MELLÉKLET

A 2223/96/EK RENDELET A. ÉS I. MELLÉKLETÉNEK MÓDOSÍTÁSAI

1. fejezet

1.13. ötödik bekezdés d)

„Az ESA számos egyedi megegyezést is tartalmaz, például:” szövegrész után törlendő:

„a pénzközvetítői szolgáltatások közvetlen mért díja felhasználásának egy képzett szektor vagy képzett nemzetgazdasági ágazat folyó termelőfelhasználásaként történő elszámolása.”

Helyébe a következő rendelkezés lép:

„a pénzközvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díjának (FISIM) felosztása a felhasználó szektorok/ágazatok között.”

1.25. második bekezdés

A „Néhány főbb fogalmi különbség:” szövegrész által bevezetett pontokat követően a következő pontot kell beszúrni:

„i. a pénzközvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díjának (FISIM) felhasználását most a felhasználó szektorok/ágazatok között kell felosztani ahelyett, hogy egy képzett szektorhoz (nemzetgazdasági ágazathoz) kerülnének. Ennek következtében a FISIM felhasználását ezek után már megegyezés alapján nem a kizárólag folyó termelőfelhasználásaként kell elszámolni, hanem az végső fogyasztás és export is lehet. Ebben az esetben ez azt jelenti, hogy sor kerülhet a FISIM importjára is.”

3. fejezet

3.63.

A teljes szöveget törölni kell a negyedik bekezdés végén szereplő alábbi szövegrészig: „E szolgáltatások kibocsátását a felszámított díj vagy jutalék alapján kell értékelni.”

Helyette:

„J. Pénzközvetítői szolgáltatások (biztosítási és nyugdíjalapok szolgáltatásaival együtt)

A pénzközvetítői szolgáltatások (biztosítási és nyugdíjalapok szolgáltatásai nélkül) magukban foglalják:

a) a pénzügyi közvetítők által közvetlenül az ügyfelekre terhelt és a felszámított díjak és jutalékok összegeként mért pénzközvetítői szolgáltatásokat.

		<p>A pénzügyi közvetítők kifejezetten díjat számíthatnak fel közvetítői szolgáltatásaiért. Az ilyen szolgáltatások kibocsátását a felszámított díjak és jutalékok alapján értékelik;</p> <p>b) pénzközvetítői szolgáltatások közvetett módon felszámított és mért díja (FISIM).</p> <p>A pénzügyi közvetítők olyan szolgáltatásokat nyújtanak, amelyekért kifejezetten nem számítanak fel díjat és jutalékot. Az egyébként szokásosnál alacsonyabb kamatot fizetnek azoknak, akiktől pénzt kölcsönöznek, és magasabb kamatlábat számítanak fel azoknak, akik tőlük kölcsönt vesznek fel.</p> <p>Következésképpen a FISIM kibocsátás a pénzügyi közvetítők által nyújtott kölcsönök és betétek általuk ellenőrzött kamatai által keletkezik; ezzel szemben nem áll pénzközvetítői szolgáltatás a részvényektől különböző értékpapírok vonatkozásában.</p> <p>Az S.122 (Egyéb monetáris pénzügyi intézmények) és az S.123 (Egyéb pénzügyi közvetítők, kivéve a biztosítótársaságokat és a nyugdíjalapokat) alszektorok kibocsátását a befektetési alapok kivételével a fizetendő és a kapott kamat tényleges mértéke, valamint a »referencia-kamatláb« közötti különbség alapján értékelik. A kibocsátás a kölcsönökre ténylegesen felszámított kamat és a referencia-kamatlábbal számított összeg különbségével egyenlő, ha azt a pénzügyi közvetítők akár rezidensek, akár nem rezidensek számára nyújtják. A rezidensektől vagy nem rezidensektől történő hitelfelvétel esetében ez a referencia kamatlábbal számított összeg és a ténylegesen kapott összeg különbsége;</p> <p>c) a központi bank által nyújtott pénzközvetítői szolgáltatások.</p> <p>A központi bankot nem kell bevonni a FISIM számításába: kibocsátását költségeinek összegeként mérik.”</p>
--	--	--

3.70 j)

<p><i>Törlendő:</i></p> <p>„csak a teljes gazdaságra: a rezidens termelők által nyújtott valamennyi pénzközvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díja (FISIM).”</p>	<p><i>Helyébe a következő rendelkezés lép:</i></p> <p>„a pénzügyi közvetítési szolgáltatások közvetett módon mért díjának felhasználása rezidens termelők szerinti bontásban.”</p>
---	--

3.70.

Beszúrá:

„k.Egyezményes alapon a központi bank kibocsátását teljes egészében az egyéb pénzügyi közvetítők (S.122–S.123 alszektorok) folyó termelőfel-használásaként kell elszámolni.”

3.76 e)

A „közvetlenül elszámolt pénzügyi szolgáltatások;” szövegrész *a következőkkel egészül ki:*
 „és a pénzügyi közvetítési szolgáltatások közvetett módon mért díjának az a része, amelyet a háztartások végső fogyasztás céljára használnak fel;”

3.142 h)

A „pénzügyi szolgáltatások a kifizetett jutalékok és díjak összege alapján” *után közvetlenül az alábbiak következnek:*
 „a pénzközvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díjának az a része, amelyet nem rezidensek használnak fel;”

4. fejezet

4.51. második bekezdés

Törlendő:

„A pénzközvetítők által nyújtott szolgáltatások felhasználókra fel nem osztott értékét, a pénzközvetítők által teljesített vagy kapott tényleges kamatkifizetéseket nem kell módosítani azért, hogy el lehessen tüntetni azt a kamatrést, amely a pénzközvetítők által felszámított implicit szolgáltatási díjat tartalmazza. A korrekciót a képzett nemzetgazdasági ágazatnak az elsődleges jövedelmek elosztására vonatkozó számláján kell elvégezni; megegyezés alapján ez utóbbi tartalmazza folyó termelőfelhasználásként a pénzközvetítők teljes kibocsátását.”

Helyébe a következő rendelkezés lép:

„A pénzügyi közvetítők által nyújtott és különböző felhasználók között felosztott szolgáltatások, valamint a pénzügyi közvetítők felé ténylegesen teljesített kamatkifizetések, illetve a tőlük ténylegesen befolyt kamatok értékét úgy kell korrigálni, hogy ki kell küszöbölni azt a részt, amelyik a pénzügyi közvetítők által felszámított implicit díjaknak felel meg. A hitelfelvevők által a pénzügyi közvetítőknek fizetett kamatösszegeket a kifizetendő díjak becslött értékével kell csökkenteni, míg a betétesek által kapott kamatösszegeket hasonló értékkel kell növelni. A díjak értékét úgy kell kezelni, mint a pénzügyi közvetítők által az felhasználóiknak nyújtott szolgáltatások ellenértékét, és nem mint kamatkifizetést.”

8. fejezet

8.9.

MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉS:

A feltüntetett számadatokat a következőkkel kell kiegészíteni: Az A.I.1. és az A.I.2. táblázat, amely a FISIM felosztásának „A számlák sorozata és az egyenlemező tételek” című 8. fejezetben feltüntetett számadatokra gyakorolt következményeit mutatja be (számszerű példa).

8.14.

Törlendő:

„Mivel a pénzügyi közvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díját (FISIM) nem lehet a felhasználó szektorok között felosztani, ezért a FISIM kibocsátás teljes értékét egy képzett szektor folyó termelőfelhasználásaként kell kezelni. E szektor kibocsátása nulla és negatív a hozzáadott értéke, amelynek nagysága azonos a termelőfelhasználás értékével, csak természetesen ellenkező előjellel. Ilyen módon az összes szektor és az összes nemzetgazdasági ágazat által előállított hozzáadott értéket ezzel az értékkel csökkenteni kell. A számlák bemutatásának egyszerűsítése érdekében mód van arra, hogy a képzett szektor külön (oszlopban) ne szerepeljen, csak a teljes gazdaság összesen oszlopában.”

Helyébe a következő rendelkezés lép :

„Mivel a pénzügyi közvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díja (FISIM) fel van osztva a felhasználó szektorok között, ezért a kamatfizetések bizonyos részét a szolgáltatások ellenértékének kifizetéseként kell átsorolni. Ez az átsorolás befolyásolja a kibocsátás és a folyó termelőfelhasználás (valamint az import, az export és a végső fogyasztás) értékét.”

8.24.

Törlendő:

„Mivel a pénzügyi közvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díja (FISIM) nem osztható fel a felhasználó szektorok között, kamatként a ténylegesen kifizetett, illetve kapott kamatjövödelmek kerülnek elszámolásra. Emiatt korrekció bevezetésére van szükség, amelyet a pénzügyi vállalatok oszlopában (negatív előjellel) és a képzett szektor oszlopában (pozitív előjellel) kell szerepeltetni a forrás oldalon. A számlák bemutatásának egyszerűsítése érdekében mód van a képzett szektor számára fenntartott kiegészítő oszlop elhagyására, és helyette a megfelelő adatot a nemzetgazdaság összesen oszlopában kell elszámolni.”

Helyébe a következő rendelkezés lép:

„Mivel a pénzügyi közvetítői szolgáltatások közvetett módon mért díja (FISIM) fel van osztva a felhasználó szektorok között, ezért az elsődleges jövedelmek elosztása számla »kamat« tétele az azt követően kapott és fizetett kamatnak felel meg, hogy a FISIM-et levonták a hitelfelvevők által ténylegesen kifizetett összegből és hozzáadták a hitelnyújtók által ténylegesen kapott összeghez.”

9. fejezet

9.25 a)

Törlendő:

„A nemzetgazdasági ágazatok szerinti folyó termelőfelhasználás magában foglalja a képzett nemzetgazdasági ágazatban elszámolt pénzügyi közvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díját is (lásd 9.33 bekezdést);”

9.25(b)

Törölendő:

„le kell vonni a képzett nemzetgazdasági ágazatban elszámolt (lásd a 9.33 bekezdést) pénzközvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díját”

9.33.

Törölendő:

„A NACE Rev. 1 ágazati osztályozás a forrás és felhasználás táblákban a pénzközvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díjának elszámolására egy képzett nemzetgazdasági ágazattal bővül. A forrás táblázat gazdasági műveletet egyáltalán nem számol el ennél az ágazatnál. A pénzközvetítői szolgáltatás közvetett módon mért díját ennek a képzett ágazatnak a folyó termelőfelhasználásaként kell elszámolni a felhasználás táblázatban. Mivel ezt a képzett nemzetgazdasági ágazatot semmilyen egyéb gazdasági művelet nem érinti, nettó működési eredménye a folyó termelőfelhasználás összegének megfelelő, negatív összeg; hozzáadott értékének összes többi összetevője nulla. Ennek következtében összes bruttó hozzáadott értéke a (negatív) nettó működési eredménnyel egyenlő.”

A.1.1. táblázat – A FISIM gazdasági szektorok között történt felosztásának hatása a nem piaci termelőkkel kapcsolatos változásokkal együtt

Felhasználás

Forrás

Számlák	Össze- sen	Termé- kek és szolgá- latások (forrás)	S.2 Külföld	S.1 Nemzet- gazda- ság	S.15 Háztar- tásokat segítő nonpro- fit intéz- mények	S.14 Háztar- tások	S.13 Állam- háztar- tás	S.12 Pénzü- gyi vál- latok	S.11 Nem pénzü- gyi vál- latok	Gazdasági műveletek és egyenleget képező tételek	Forrás							Számlák
											S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	S.2	
I. Termelési számla/ külföld számla	2 4 27 30 30	2 4 27 30	2 4 -2	27 30	3 0	0 6	0 0	0 48	18 -18	P.72 P.62 P.1 P.2 B.1 B.2	Szo- gálta- tások importja Szolgá- latások exportja Kibocsá- tás Folyó termelő- felhasz- nálás Hozzá- adott érték/ külső egyenleg Műkö- dési eredmény	S.11 S.12 S.13 S.14 S.15 S.1 S.2 S.1	2 4 30 30	2 4 57 30	I. Termelési számla/ külföld számla			
II.1.1 Jövedel- mek kelet- kezése számla	30	30	-18	48	48	30	30	30	-18	B.2	Műkö- dési eredmény	S.11 S.12 S.13 S.14 S.15 S.1 S.2	30	30	II.1.1 Jövedel- mek kelet- kezése számla			
II.1.2 Elsődleges jövedel- mek elo- számla	230 22	217 22	13 22	217 22	6 1	14 35	35 -21	106 48	56 -41	D.41 B.5	Kamat Elsődleges jövedel- mek egyenleg	S.11 S.12 S.13 S.14 S.15 S.1 S.2	230 22	230 22	II.1.2 Elsődleges jövedel- mek elo- számla			
II.2 Jövedel- mek másodla- gos elo- számla	22	22	-41	48	48	35	-21	48	-41	B.6	Rendel- kezésre álló jövedelem	S.11 S.12 S.13 S.14 S.15 S.1 S.2	22	22	II.2 Jövedel- mek másodla- gos elo- számla			
II.4 Jövedelem felhaszná- lása számla	28	28	6	28	3	19	6	48	-41	P.3 B.8n	Végso fogyasztási kiadás Megtakarítás, nettó/ külső egyenleg	S.11 S.12 S.13 S.14 S.15 S.1 S.2	28	28	II.4 Jövedelem felhaszná- lása számla			

A.1.2. táblázat – A FISIM csak egy képzett szektorra történő elszámolásának hatása

Felhasználás

Forrás

Számítási Számítási számlák	Forrás										Számítási számlák												
	Össze- sen	Áruk és szol- gáltató- sok (forrás)	S.2 Külföld	S.1 Teljes gazda- ság	S.15 Háztar- tásokat segítő Plk	S.14 Háztar- tások	S.13 Állam- háztar- tás	S.12 Pénzín- tézetek	S.11 Vállala- tok	Kép- zett		Tranzakciók és egyenlegező tételek	Kép- zett	S.11 Vállala- tok	S.12 Pénzín- tézetek	S.13 Állam- háztar- tás	S.14 Háztar- tások	S.15 Háztar- tásokat segítő Plk	S.1 Teljes gazda- ság	S.2 Külföld	Össze- sen	Termelési számla	
I. Termelési számla	48		48	48							P.1 Kibocsátás	48								48	I. Termelési számla		
											P.2 Folyó termelőfelhasz- nálás										48		
											B.1 Hozzáadott érték/ külső egyenleg	- 48	48								48		
II.1.1 Jövedel- mek kelet- kezése számla											B.2 Működési eredmény	- 48	48								48	II.1.1 Jövedel- mek kelet- kezése számla	
II.1.2 Elsődleges jövedel- mek elo- számla	222		16	206	7	17	39	77	66		D.41 Kamat										222	II.1.2. Elsődleges jövedel- mek elo- számla	
											P.119 FISIM korrigálás	48											
											B.5 Elsődleges jövedel- mek egyenlege	- 6	- 2	16	- 27	48	- 41	48	- 41	- 6	- 6		II.2 Jövedel- mek másodla- gos elo- számla
II.2 Jövedel- mek másodla- gos elo- számla											B.6 Rendelkezésre álló jövedelem	- 6	- 2	16	- 27	48	- 41	48	- 41	- 6	- 6	II.2 Jövedel- mek másodla- gos elo- számla	
II.4. Jövedelem felhasználá- s számla											B.8n Megtakarítás, nettó/ külső egyenleg	6	- 6	- 2	16	- 27	48	- 41				II.4. Jövedelem felhasználá- s számla	

II. MELLÉKLET

A 2223/96/EK RENDELET A. MELLÉKLETÉNEK II. MELLÉKLETE MÓDOSÍTÁSA

A 11. pont első bekezdésének harmadik mondatából törölni kell a következő szöveget:

„: kapott tulajdonosi jövedelem mínusz fizetett kamat, a saját tőke befektetéséből származó tulajdonosi jövedelem nélkül”.

III. MELLÉKLET

A FISIM SZÁMÍTÁSA

1. AZ S.122 ÉS S.123 SZÉKTOROK FISIM SZÁMÍTÁSA

a) Szükséges statisztikai adatok

Az S.122 és S.123 alszektorok ⁽¹⁾ mindegyikéhez olyan táblázatot kell használni, amely a hitelek, (a felhasználó szektorokra bontott) betétek és a pénzügyi közvetítők által az időszakra (négy negyedév átlaga) kibocsátott részvényektől különböző értékpapírok átlagállományát valamint az időszakra felhalmozott kamatnak az 1995-ös ESA-ban meghatározott kamattámogatások tényleges kedvezményezettekre való újrafelosztása utáni összegét tartalmazza.

b) Referencia-kamatláb kiválasztása

Az S.122 és S.123 alszektorokba tartozó pénzügyi közvetítők mérlegében a rezidens egységeknek nyújtott hiteket és a rezidens egységek betétjeit úgy kell részletezni, hogy elkülönüljenek a hitelek és betétek az alábbiak szerint:

- a bankközi (azaz az S.122 és S.123 szektorokban lévő gazdasági egységeken belüli),
- a felhasználó gazdasági szektorok által (S.11 – S.124 – S.125 – S.13 – S.14 – S.15) (kivéve a központi bankokat) vállalt tételek.

Ezen felül a külfölddel kapcsolatos hiteket és betéteket (S2) a nem rezidens pénzügyi közvetítővel kapcsolatos és az egyéb nem rezidensek közötti hitelekre és betétekre kell bontani.

Az ötéves próbaidőszak alatt a tagállomoknak össze kell hasonlítaniuk a következő négy módszer szerint kiszámított belső referencia-kamatláb alkalmazásával kapott FISIM felosztására vonatkozó eredményeket:

1. módszer

Ahhoz, hogy megkapják a rezidens pénzügyi közvetítők gazdasági szektor szerinti FISIM kibocsátását, a „belső” referencia ráta az S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek kamatbevételei és az S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek állományának hányadosaként kerül kiszámításra

$$\frac{\text{S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek kamatbevétele}}{\text{S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek állománya}}$$

2. módszer

Ahhoz, hogy megkapják a rezidens pénzügyi közvetítők gazdasági szektor szerinti FISIM kibocsátását, a „belső” referencia ráta a bankközi hitelek és a pénzügyi közvetítők által kibocsátott részvényektől különböző értékpapírok súlyozott átlagaként kerül kiszámításra. A súlyokat az S.122 és S.123 szektorok rezidens pénzügyi közvetítői közötti hitelek és az S.122 és S.123 szektorok pénzügyi közvetítői által kibocsátott részvényeken kívüli értékpapírok rovatban lévő állományok képezik.

⁽¹⁾ Az érintett pénzügyi közvetítők az S.122 szektor (egyéb monetáris pénzügyi intézmények) és az S.123 szektor (egyéb pénzügyi közvetítők a biztosítótársaságok és a nyugdíjalapok nélkül), a befektetési alapok kivételével.

$$\begin{aligned} & \text{S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek kamatbevétele} \\ & + \text{S.122 és S.123 szektorok által kibocsátott részvényeken kívüli értékpapírok kamata} \\ \hline & \text{S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek állománya} \\ & + \text{S.122 és S.123 szektorok által kibocsátott részvényeken kívüli értékpapírok} \end{aligned}$$

Amennyiben a nemzeti bankrendszer intézményi jellemzői nem teszik lehetővé e ráta kiszámítását (pl. mert a bankok nem bocsátanak ki részvényektől különböző értékpapírokat), egy alternatív referencia rátát kell használni. E ráta kiszámításához azon eszközök (hitelek kivételével)/források (betétek kivételével) állományát és kamatforgalmát lehet felhasználni, amelyek lejáratig tartó átlagos futamideje a legközelebb áll az S.122 és S.123 szektorokban lévő pénzügyi közvetítők mérlegében található kötelezettségekéhez.

3. módszer

Ahhoz, hogy megkapják a rezidens pénzügyi közvetítők gazdasági szektor szerinti FISIM kibocsátását, két referencia rátát lehet alkalmazni, az egyiket a rövid távú tranzakciókra (kiszámítását az 1. módszer tartalmazza) és a másikat a hosszú távú ügyletekre (ezeknél azon részvényeken kívüli értékpapírok hivatalos kamatlábát alkalmazzuk, amelyek lejáratára egybeesik a mérlegben szereplő hosszú lejáratú kötelezettségekével).

4. módszer

Ahhoz, hogy megkapják a rezidens pénzügyi közvetítők gazdasági szektor szerinti FISIM kibocsátását, a „belső” referencia ráta kiszámítása a következő három választási lehetőség egyike szerint történik:

- a rezidens felhasználó gazdasági szektorokkal (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (kivéve a központi bankokat) kapcsolatban alkalmazott hitel- és betéti kamat átlagaként;
- a rezidens felhasználó gazdasági szektorokkal (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (kivéve a központi bankokat) kapcsolatban alkalmazott hitel- és betéti kamat átlaga és az 1. módszer szerint kiszámított implicit kamatláb átlagaként;
- a rezidens felhasználó gazdasági szektorokkal (S.124 – S.125 – S.11 – S.13 – S.14 – S.15) (kivéve a központi bankokat) kapcsolatban alkalmazott hitel- és betéti kamatláb átlaga és a 2. módszer szerint kiszámított implicit kamatláb átlagaként;

A FISIM import és export meghatározásához használt referencia-kamatláb „egyrészt az S.122 és S.123 szektorok közötti hitelek, és másrészt a nem rezidens pénzügyi közvetítők” rovatok, valamint „egyrészt az S.122 és S.123 szektorok közötti betétek, másrészt a nem rezidens pénzügyi közvetítők” rovatok állományával súlyozott átlagos bankközi kamatláb.

Ez a kiszámított ráta a „külső” referencia-kamatláb, amely a FISIM export és import kiszámítására használatos.

A próbaidőszakban a számítások készítése során megkülönböztetést kell tenni a belső és a külső referencia-kamatlábak között mind a tranzakcióban résztvevő pénzügyi közvetítők székhelye, mind pedig azon pénznek alapján, amelyekben ezeket az ügyleteket denominálták.

A tagállamok kötelesek az Eurostat rendelkezésére bocsátani minden olyan statisztikai információt, amelyet az alkalmazott módszertanban felhasználnak.

(c) A FISIM gazdasági szektorok szerinti részletes bontása

Minden gazdasági szektorra el kell készíteni a rezidens pénzügyi közvetítők által nyújtott hitelek és betétek következő táblázatát:

		állomány	kamatbevé- tel		állomány	fizetendő kamat
A rezidens pénzügyi közvetítők által nyújtott hitelek	} S 122 S 123			A rezidens pénzügyi közvetítők által nyújtott betétek	} S122 S123	

A gazdasági szektoronkénti teljes FISIM a gazdasági szektornak adott hitelek és a gazdasági szektor által elhelyezett betétek FISIM-jének az összege.

A gazdasági szektornak nyújtott hitelekre vonatkozó FISIM = a hitelek kamatbevétele – (hitelállomány × „belső” referencia-kamatláb)

A gazdasági szektor által elhelyezett betétekre vonatkozó FISIM = (betét állomány × „belső” referencia-kamatláb) – a betétekre fizetett kamat

A kibocsátás egy része exportra kerül; a pénzügyi közvetítők (S.122 és S.123) mérlege alapján megfigyelhető:

	állomány	kamatbevétel		állomány	fizetett kamat
A nem rezidenseknek nyújtott hitelek			A nem rezidensek által elhelyezett betétek		

Az exportált FISIM-et a „külső” bankközi referencia-kamatláb felhasználásával a következőképpen kell kiszámítani:

A nem rezidenseknek (beleértve a pénzügyi közvetítőket is) nyújtott hitelekre vonatkozó FISIM = kamatbevétel – (hitelállomány × „külső” referencia-kamatláb)

A nem rezidensek (beleértve a pénzügyi közvetítőket is) által elhelyezett betétekre vonatkozó FISIM = (betétállomány × „külső” referencia-kamatláb) – fizetett kamat

(d) A háztartásokra osztott FISIM bontása folyó termelőfelhasználásra és végső fogyasztásra

A háztartásoknak tulajdonítható szolgáltatásokat a következőkre kell bontani:

- a háztartások folyó termelőfelhasználása lakástulajdonosi minőségben,
- a háztartások folyó termelőfelhasználása jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozási minőségben,
- a háztartások végső fogyasztása.

Ez maga után vonja a háztartásoknak nyújtott hitelek (állomány és kamat) bontását:

- lakáshitelekre,
- háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásainak nyújtott hitelekre,
- és háztartásoknak nyújtott egyéb hitelekre.

A pénzügyi és monetáris statisztikákban a hitelezés különböző bontásai általában külön tüntetik fel a vállalkozás tulajdonos háztartásoknak nyújtott hitelek és a lakáshitelek. A háztartásoknak nyújtott egyéb hitelek kivonással lehet kiszámítani. A három csoport állományára és kamataira vonatkozó információ alapján a háztartásoknak nyújtott hitelekre vonatkozó FISIM három tételre osztható (lakáshitelek, háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásai részére nyújtott hitelek és a háztartásoknak nyújtott egyéb hitelek). A lakáshitelek nem azonosak a jelzáloghitelekkel, mivel a jelzáloghiteleknek más céljaik vannak.

A háztartások betétjeit a következők szerint kell részletezni:

- a háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásainak betétei,
- magánszemélyek betétei.

Amennyiben az ötéves próbaidőszakban nem áll rendelkezésre statisztika a háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásainak betéteiről, a tagállamoknak a következő két módszerrel kell összehasonlítaniuk a FISIM felosztásának eredményeit:

1. módszer

Az állományadatok meghatározhatók oly módon, hogy kiszámítjuk a betétek és a hozzáadott érték arányát a legkisebb (jogi személyiséggel rendelkező) vállalkozások vonatkozásában, és ezt az arányt vetítik ki a háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásaira.

2. módszer

Az állományadatok meghatározhatók úgy is, hogy kiszámítják a legkisebb (jogi személyiséggel rendelkező) vállalkozások árbevétele és betétei arányát és ezt az arányt vetítik ki a háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásaira.

A háztartások betéteire vonatkozó FISIM-et fel kell osztani a háztartások jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozásaira és a fogyasztó háztartásokra vonatkozó FISIM-re e két kategória átlagállománya alapján, amelyekre további információ hiányában azonos kamatlábat lehet alkalmazni.

Alternatívaként, különösen abban az esetben, ha nem állnak rendelkezésre részletes adatok a háztartások hiteleiről és betéteiről, a háztartásokra vonatkozó FISIM felosztható folyó termelőfelhasználásra és végső fogyasztásra, biztosítva azt, hogy minden hitelt hozzá lehessen rendelni háztartásokhoz mint lakások előállítóihoz vagy tulajdonosaihoz, és minden betétet hozzá lehessen rendelni a háztartásokhoz mint fogyasztókhöz.

2. AZ IMPORTÁLT PÉNZKÖZVETÍTÉS SZÁMÍTÁSA

A nem rezidens pénzügyi közvetítők rezidenseknek nyújtanak hitelt és rezidensektől fogadnak el betéteket. A gazdasági szektorra a következő táblázatot kell összeállítani:

	állomány	a nem rezidens pénzügyi közvetítők kamatbevételei		állomány	a rezidens pénzügyi közvetítők kamatkiadásai
A nem rezidens pénzügyi közvetítők által nyújtott hitelek			A nem rezidens pénzügyi közvetítőknél elhelyezett betétek		

Ezért az egyes gazdasági szektorok által importált pénzközvetítés kiszámítása a következőképpen történik:

A hitelekre importált FISIM = a nem rezidens pénzügyi közvetítők kamatbevétele – (hitelállomány × „külső” referencia-kamatláb)

A betétekre importált FISIM = (betétállomány × „külső” referencia-kamatláb) – a rezidens pénzügyi közvetítők kamatkiadása

3. VÁLTOZATLAN ÁRAS FISIM

A referencia és a tényleges kamatláb közötti különbség képezi a pénzügyi közvetítők által megkeresett árrést, és így a nyújtott szolgáltatás árának tekinthető. A változatlan áras FISIM-et az S.122 és S.123 szektorokban szereplő hitelekre és betétekre vonatkozó FISIM értéke és ezen ár hányadosaként számíthatjuk ki. A hitelállományt és a betéti állományt az általános árindex felhasználásával újraértékelik a bázisidőszak árai alapján (pl. az implicit árdeflátor a hazai végső keresletre).

$$\begin{aligned} \text{a gazdasági szektornak nyújtott hitelekre vonatkozó változatlan áras FISIM} &= \frac{\text{a gazdasági szektornak nyújtott hitelekre vonatkozó FISIM}}{\text{árindex}} - \frac{\text{bázisidőszaki árrés}}{\text{tényleges árrés}} \\ \text{a gazdasági szektor betétjeire vonatkozó változatlan áras FISIM} &= \frac{\text{a gazdasági szektor elhelyezett betéteinek FISIM-e}}{\text{árindex}} - \frac{\text{bázisidőszaki árrés}}{\text{tényleges árrés}} \end{aligned}$$

A hitelekre vonatkozó bázisidőszaki árrés = a hitelek tényleges kamatlába – referencia-kamatláb

A betétekre vonatkozó bázisidőszaki árrés = referencia-kamatláb – a betétekre vonatkozó tényleges kamatláb